

Impressie Krachtbijeenkomst Omgevingsvisie 12 september 2016

Onderwerp: Maatwerk voor initiatieven voor recreatie en landbouw

Aanwezig:

1. Recreatie ondernemers
2. Agrariërs
3. Cumela ondernemers
4. VVV
5. LTO
6. Natuur- en milieuorganisaties
7. Inwoners

Aan het begin van de avond is kort het principe van maatwerk in de omgevingsvisie toegelicht. De hoofdlijn van de voorstellen voor maatwerk is dat op die manier (dus met maatwerk) extra ruimte voor ontwikkeling kan worden gemaakt. Voorwaarde is dat het initiatief aansluit bij een aantal hoofddoelen voor het gebied en inspeelt op bepaalde gebiedskwaliteiten. Maatwerk betekent ook verantwoording nemen als initiatiefnemers en investeren in de kwaliteiten op de locatie en de (directe) omgeving.

Ondernemers kunnen bewust kiezen om een maatwerk traject met de gemeente in te gaan. Een initiatiefnemer die op die manier een ontwikkeling insteekt kan van de gemeenten een actief meedenkende rol verwachten.

De deelnemers van de KRACHT-bijeenkomst gaven een aantal zaken aan welke van belang zijn voor de werking van de visie:

Proces van maatwerk

Een belangrijk punt was het proces van maatwerk. Er heerste een soort van onzekerheid dan wel angst dat een maatwerkproces voor jaren vertraging gaat zorgen. Het opstellen van deze visie en het proces van maatwerk moet er juist voor zorgen dat initiatieven sneller gerealiseerd kunnen worden. Wij zullen als bijlage bij de visie een processchema toevoegen waarin duidelijk de processtappen worden weergegeven en welke termijnen daarbij horen.

Rechtszekerheid

Er kwamen meerdere signalen op het punt van rechtszekerheid. De belangenafweging welke bij een maatwerk proces wordt gemaakt kan leiden tot willekeur en rechtsonzekerheid. In de visie is de agenda en het proces van het maatwerkgesprek beschreven.

Kwaliteiten

Het maatwerk proces is sterk ingestoken vanuit een ondernemersgeest. Hoe worden de omgevingskwaliteiten hierin geborgd en wie vertegenwoordigt deze in een maatwerk proces?

Vertrouwen

Geef de ondernemers ook het vertrouwen en de ruimte om hun onderneming te exploiteren. Probeer in bestemmingsplannen en vergunningen niet alles helemaal dicht te regelen.

Impressie Krachtbijeenkomst Omgevingsvisie 19 september 2016

Onderwerp: Kwaliteit

Aanwezig:

1. Bewoners
2. Ondernemers
3. Landschapscoördinator
4. Verenigingen en organisaties t.b.v. natuur, landschap en milieu

Vertretpunt

Tijdens de inzageperiode is duidelijk gebleken dat er zorgen zijn om het behoud dan wel versterking van de ruimtelijke kwaliteit. De ruimtelijke kwaliteit wordt vooral behaald door het mooie landschap en de vitale natuur. Met de omgevingsvisie zijn er zorgen dat "alles maar kan". De ontwikkelingen zouden ten koste gaan van de gebiedskwaliteiten en -waarden. Deze zijn tot nu toe niet voldoende geborgd.

Insteek visie

Aan de hand van een initiatief begint een maatwerktraject. Het initiatief moet aansluiten op de algemene gebiedskwaliteiten en motiveren hoe de specifieke kwaliteiten van een gebied zullen worden behouden en hoe het initiatief deze kwaliteiten versterkt. Omdat een initiatief centraal staat, is in de visie geen landschappelijk streefbeeld opgenomen. Met het initiatief zal in principe de (landschappelijke) kwaliteit ter plekke toenemen. De initiatiefnemer gaat voor een plus, het gebied / de gebiedskwaliteiten krijgen ook een plus.

De initiatiefnemer wil investeren in zijn plannen om zijn plannen gerealiseerd te krijgen. Het gebied / de gebiedskwaliteiten zelf is / zijn voor elke initiatiefnemer een belangrijke bron voor zijn bedrijfsplan, juist de kwaliteiten zorgen ervoor dat er toeristen, gebruikers naar het gebied komen.

Vraag tijdens bijeenkomst

Hoe kunnen de waarden van een gebied (milieu, landschap, natuur, maar ook cultuurhistorie en archeologie) beter in de visie worden opgenomen op een zodanige manier dat de visie nog handzaam is voor een initiatiefnemer?

Handzaam wil zeggen flexibel en uitnodigend, kernachtig maar toch volledig. Valkuil is dat genoemde waarden beschreven zijn in vele, vele publicaties. Het is ondoenlijk deze allemaal in de visie te stoppen. Dat is ook niet het doel van de Omgevingswet, die juist verschillende beleidsstukken probeert te combineren.

Overigens accepteert de visie wettelijke normen (zoals Natura2000, EHS, Monumentenwet en diverse milieuwetten).

Ideeën

- Het LOP en BKP krommerijgebied+ zijn inspiratiebronnen voor verbeteringen.
- Geef ook aan wat absoluut *niet* de bedoeling is.
- Benoem een pilot om te oefenen met de visie.
- Benoem een kwalitatieve ondergrens.

Nadere uitwerking

In de visie zullen de te beschermen waarden en de belangrijke kwaliteiten explicieter en beter gewaarborgd worden. De landschapscoördinatoren doen een voorstel. Tijdens het maatwerktraject zullen de gebiedskwaliteiten altijd op de agenda staan.

Het initiatief is aanleiding een planteam te vormen. In dat planteam zal iemand zitting nemen die zich goed bewust is van de gebiedskwaliteiten. Op die basis zal diegene met de andere teamleden het initiatief 'kneden' tot een versie waarin idealiter iedereen een meerwaarde in ziet. De gemeente is ondersteuner van het proces en zorgt voor de samenhang.

Vragen

- Wanneer wordt een investering in natuur en/of landschap een plus? Wat is nog 'normaal'?
- Hoe organiseer je een planteam? Hoe gaat het proces in zijn werk?
- Wat zou de agenda moeten zijn bij een nieuw initiatief? Daarvan hangt het proces af.

Impressie Krachtbijeenkomst Omgevingsvisie 26 september 2016

Onderwerp: Rollen

Aanwezig:

1. Mooisticht
2. Federatie ruimtelijke kwaliteit
3. Vereniging natuur en milieu
4. Ondernemers
5. GGD Regio Utrecht

Het proces van de Omgevingsvisie wordt toegelicht: het ophalen van vraagstukken uit de samenleving heeft de agenda en de thematiek bepaald. Voor deze themasessie is het van belang dat de visie wat verlangt van de samenleving. Het is goed dat de samenleving dat beseft en daar klaar voor is.

Het opstellen van regels voor vrijheid of het opleggen van vrijheid ("wij willen dat jullie...") werkt niet. Het is een zaak van, zoals het in de bijeenkomst werd genoemd, *omzichtig stimuleren*.

Initiatiefnemers zijn de basis voor de visie. Vanuit kwaliteit wordt verder gekeken. De initiatiefnemer wilt een plus voor zichzelf. Het is aan betrokkenen (gemeente, samenleving (georganiseerd + omwonenden) en initiatiefnemer om op zoek te gaan naar een zo groot mogelijk plus voor het gebied / de locatie. De visie biedt hier hulp. Later in de bijeenkomst viel de term *meerwaardecommissie* (waarvan de regisseur / voorzitter neutraal zou moeten zijn).

De initiatiefnemer moet vooraf weten wat er gaat spelen (uitwerking maatwerk in de visie is nodig) en wat participatie voor hem gaat opleveren. Meer duidelijkheid leidt tot meer betrokkenheid.

Vervolgens wordt een schema getoond waarin per voorstel (die in de visie zijn verwerkt) aangegeven wordt welke partijen op dit voorstel een rol hebben.

Aangegeven wordt dat de rol van een onafhankelijke beeldkwaliteitsadviseur in ieder geval in het Langbroekerwetering-gebied meer manifest moet zijn.

Vragen en opmerkingen die niet betrekking hebben op 'rollen'

Juridische borging Naar aanleiding van de vraag welke rechtszekerheid de visie biedt, is aangegeven dat wettelijke normen, zoals milieunormen, de Wet Monumenten etc., in de visie niet zijn verwerkt. Niet om ze te negeren, maar omdat ze vanzelfsprekend zijn. De visie tomt niet aan hogere wet- en regelgeving (behalve de PRS).

Maatwerk Het invullen van maatwerk zal zich mettertijd gaan vormen. Het proces zal in de visie nader worden uitgewerkt.

Maatschappelijke discussie beeldkwaliteit

Wie bepaalt? Een initiatiefnemer moet de discussie over de beeldkwaliteit van zijn initiatief aangaan met de samenleving. Vervolgens hoeft hij daar niets mee te doen. Dit is raar als het doel is om te streven naar een beeldkwaliteitscultuur. Kwaliteit als meerderheidsstandpunt zou meer vertrouwen geven. Verder wordt uit de visie niet duidelijk wat te doen als de samenleving er onderling niet uitkomt. Dit onderdeel van de omgevingsvisie wordt naar 1 jaar geëvalueerd.

Gezondheid	<p>Gezondheidskundige advieswaarden => werkt het om te werken met een soort meetlat, om zo beter inzichtelijk te maken wat het realiseren van iets dat beter is dan de norm, oplevert?</p> <p>De GGD wilt liever uitgesproken en SMART-geformuleerde ambities in de visie zien, waarmee duidelijk wordt wat de gemeenten graag willen zien in het gebied.</p> <p>Positief is dat deze visie introduceert dat gezondheid onderdeel is van een integrale afweging als het gaat om ruimtelijke ontwikkelingen. In maatwerkprocessen zal de GGD zeker een rol krijgen.</p>
Wisselwerking	<p>De (landschappelijke) kwaliteiten van het gebied zijn hét verkooppunt van ondernemers in het buitengebied.</p>
Stedelijke druk	<p>Het is opvallend dat de omgevingsvisie niet inspeelt op de trend dat de stedelijke druk (wens van 'stedelijke' functies in het gebied, toename van bevolkingsaantal, belang recreatie) vanuit Utrecht op het buitengebied van deze gemeenten enorm zal toenemen.</p>
Insteek	<p>Er is geen eindbeeld. De keuze is om vanuit het particuliere initiatief te beredeneren. Waar dit toe leidt, is onbekend. We gaan wel gezamenlijk op zoek naar een zo groot mogelijk plus. In die zin is deze visie een experiment.</p>
Dagje Efteling	<p>De visie is als een dagje Efteling: je weet dat je een leuke dag gaat krijgen, maar je weet niet in welke attractie je je gaat begeven. In de huidige ruimtelijke ordening is de inrichting van je dag en de attracties die je bezoekt, vervat in regels en plannings. De omgevingswet richt zich op het geheel, een bezoeker is vrijer.</p>